

Zakonu o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine i Pravilnikom o uvjetima i načinu izdavanja potvrde operatora zračne luke. Navedeno proizilazi iz članka 5. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde operatora zračne luke i Rješenja o ispunjenosti uvjeta za produženje potvrde operatora zračne luke za javnu uporabu, u kojima se navodi da zračna luka kojoj je izdana potvrda za javnu uporabu, u konkretnom slučaju "MZL Banja Luka", mora u vrijeme otvorenosti, u periodu od 16.8.2012. do 16.8.2014. godine, biti dostupna svim osobama pod istim uvjetima.

Također je sukladno navedenim Pravilnikom i Potvrdom za zračnu luku za javnu uporabu No: E-7-A-004 zaključeno da je operater "MZL Banja Luka" poduzeće "Zračne luke Republike Srpske" jer je imatelj potvrde za rad zračne luke u smislu članka 3. Pravilnika o uvjetima i načinu izdavanja potvrde operatora zračne luke. Člankom 3. istog Pravilnika je propisano da termin "potvrda za zračnu luku" predstavlja potvrdu za rad zračne luke izdanu od odgovarajuće zrakoplovne vlasti, a da se "operater zračne luke" odnosi na imatelja potvrde za zračnu luku.

Da su "Zračne luke Republike Srpske" operater "MZL Banja Luka", odnosno da imaju pravo da njime upravljaju, proizilazi i iz čl. 37. i 38. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine, kojima je propisano da je međunarodni i domaći zračni promet unutar BiH dozvoljen samo zračnim lukama čiji operateri posjeduju potvrdu za zračnu luku izdanu od BHDCA, a da je jedan od uvjeta za dobijanje potvrde taj da je podnositelj zahtjeva operater zračne luke.

Drugi pravni akt kojim je poduzeću "Zračne luke Republike Srpske" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini predstavlja Zakon o izvršenju državnog proračuna Republike Srpske za 2014. godinu kojim se Vlada Republike Srpske obvezala da će financijski podržati poduzeće "Zračne luke Republike Srpske" u 2014. godini u iznosu od 1.900.000,00 KM za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, jer sukladno odredbama članka 36. Zakona o zrakoplovstvu Bosne i Hercegovine entiteti BiH imaju pravo i odgovornost za izgradnju i upravljanje zračnim lukama, te svoje navedeno pravo mogu prenijeti na bilo koje fizičko ili pravno lice. Iz navedenog proizilazi da se cjelokupno upravljanje "MZL Banja Luka", povjereno poduzeću "Zračne luke Republike Srpske", smatra uslugom od općeg ekonomskog interesa, jer da Vlada Republike Srpske ne financira njegov rad, "Zračne luke Republike Srpske" ne bi mogle poslovati zbog malog prometa, pa bi u tom slučaju područje Republike Srpske bez navedene zračne luke bilo izolirano od Europske unije, jer nije povezano sa Unijom brzim željeznicama ili pomorskim vezama što bi utjecalo na njezin gospodarski razvoj. Navedeno je sukladno odredbama točke 72. Komunikacija Komisije (2014/C 99/03).

Također, Vijeće je utvrdilo, na osnovu Prijedloga ugovora o financijskoj podršci sa poduzećem "Zračne luke Republike Srpske" koji predstavlja treći pravni akt kojim je poduzeću "Zračne luke Republike Srpske" povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa u 2014. godini, i bilansa stanja i uspjeha navedenog poduzeća, da iznos naknade ne premašuje iznos koji je nužan za pokrivanje troškova koji su nastali prilikom izvršavanja obveze pružanja javnih usluga, imajući u vidu relevantne prihode i razumnu dobit prilikom ispunjavanja navedenih obveza, te da su navedenim Prijedlogom ugovora određeni parametri za obračun, nadzor i kontrolu naknade za obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa, kao i da će Ministarstvo prometa i veza Republike Srpske pratiti njegovo izvršenje i na taj način osigurati da ne dođe do isplate prekomjerne naknade, jer bi se takav iznos mogao smatrati nezakonitom državnom potporom sukladno članku 5. Odluke Komisije.

Na kraju, Vijeće je s obzirom na to da promet putnika koji u 2012. iznosi 5.700 putnika, a u 2013. godini 8.782 putnika, utvrdilo da državna potpora koja se dodjeljuje u obliku subvencije korisniku "Zračne luke Republike Srpske" za obavljanje usluga od općeg ekonomskog interesa ne narušava u većoj mjeri konkurenciju i ispunjavanje međunarodnih obveza BiH, kao i da ispunjava uvjete propisane odredbama članka 2. stavak (1) točka e) i članka 3. Odluke Komisije 2012/21/EU kojima je propisano da je državna potpora u obliku naknada za pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa za zračne luke - u kojima prosječni godišnji promet u periodu od dvije (2) financijske godine, koje prethode godini u kojoj je povjereno obavljanje usluge od općeg ekonomskog interesa ne prelazi 200.000 putnika - izuzeta od obveze o prijavljivanju predviđene u članku 108. stavka (3) UFEU-a ako su ispunjeni uvjeti postavljeni u ovoj Odluci.

Slijedom navedenog, Vijeće je u postupku utvrdilo da je na državnu potporu u obliku subvencije, koja će biti dodijeljena poduzeću "Zračne luke Republike Srpske" i to u iznosu od 1.900.000,00 KM, moguće primijeniti izuzeće iz članka 6. stavak (1) točke c) Zakona koje se odnosi na državnu potporu namijenjenu obavljanju usluga od općeg ekonomskog interesa, odnosno da se radi o dozvoljenoj državnoj potpori koju nije potrebno prijavljivati Vijeću na odobrenje.

Međutim, pošto je Ministarstvo prometa i veza Republike Srpske podnijelo zahtjev za ocjenu državne potpore, Vijeće je sukladno prethodno navedenim odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 07-26-2-4/14
7. srpnja 2014. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća za državnu potporu BiH
Mr. **Samir Sabljica**, v. r.

На основу члана 12. став (3) тачка а) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренуто на основу захтјева Министарства саобраћаја и веза Републике Српске за одобрење државне помоћи Предузећу за услуге у ваздушном саобраћају "Аеродроми Републике Српске" а.д. Бања Лука за покриће његових трошкова пословања у 2014. години, Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине, на 22. сједници одржаној дана 7. јула 2014. године, донио је следеће

РЈЕШЕЊЕ

- Одобрава се државна помоћ која се додјељује Предузећу за услуге у ваздушном саобраћају "Аеродроми Републике Српске" а.д. Бања Лука у облику субвенције у износу од 1.900.000,00 КМ за обављање услуге од општег економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
- Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење**1. Захтјев за покретање поступка**

Савјет за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет) запримио је дана 9.4.2014. године под бројем УП/И 07-26-2/14 захтјев Министарства саобраћаја и веза Републике Српске, акт број 13.04/340-552/14 од 20.3.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 1.900.000,00 КМ Предузећу за услуге у ваздушном саобраћају "Аеродроми Републике Српске" а.д. Бања Лука (у даљем тексту: "Аеродроми Републике Српске") за покриће његових трошкова пословања у 2014. години, потребних за обављање услуге од општег економског интереса. Уз захтјев је подносилац доставио:

- Образац за пријаву државне помоћи,
- План утрошка средстава субвенције за 2014. годину, број 01-128/14 од 19.3.2014. године,
- Извод из Закона о извршењу буџета Републике Српске за 2014. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 107/13),
- Извјештај о осталим добицима и губицима за период од 1.1. до 31.12.2013. године,
- Биланс стања на дан 31.12.2013. године,
- Биланс успјеха за период од 1.1. до 31.12.2013. године,
- Приједлог уговора о финансијској подршци између Владе Републике Српске и "Аеродрома Републике Српске".

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон) Министарство финансија Републике Српске је својим актом дало консултативно Мишљење број 06.10/421-169/14 од 4.4.2014. године на пријаву државне помоћи од Министарства саобраћаја и веза Републике Српске за додјелу субвенције "Аеродромима Републике Српске", те уз то мишљење доставило Савјету напријед наведене прилоге и Образац пријаве сходно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Савјет је утврдио да иста није комплетна те је затражио допуну актом број УП/И 07-26-2-1/14 од 17.4.2014. године, у смислу члана 12. став (5) Закона.

Подносилац захтјева је у остављеном року доставио допуну документације и то путем Министарства финансија Републике Српске које је поднеском број 06.10/421-225-1/14 од 5.5.2014. године доставило Савјету 7.5.2014. године:

- употпуњен Образац за пријаву државне помоћи;
- Закон о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/04 и 78/11);
- Статут "Аеродрома Републике Српске", број 01-290/12 од 14.6.2012. године;
- Закон о ваздухопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 33/09);
- Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", број 28/05);
- Рјешење Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ, број 3-3-29-2-231-УП/И-5/12 од 16.8.2012. године да "Међународни аеродром Бања Лука" (у даљем тексту "МА Бања Лука") испуњава услове за продужење потврде аеродромског оператора за јавну употребу и
- Потврду Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу No: Е-7-А-004 издату "МА Бања Лука".

Савјет је по службеној дужности прибавио податке о броју путника за "МА Бања Лука" и податке о власничкој структури предузећа "Аеродроми Републике Српске".

2. Примјењени прописи

Савјет је у поступку, осим Закона, узео у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Релевантни примјењени прописи БиХ су: Уредба о намјени, критеријумима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 105/13) (у даљем тексту: Уредба), Закон о ваздухопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 33/09) и Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", број 28/05).

У складу са одредбом члана 4. Уредбе, којом је прописано да се државна помоћ додјељује ако програм или појединачни пројекат државне помоћи задовољава услове прописане овом Уредбом, чланом 36. став (2) Привременог споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање Међународни уговори) (у даљем тексту: Привремени споразум) и чланом 71. став (2) Споразума о стабилизацији и придруживању између Европске заједнице и БиХ (у даљем тексту: ССП), Савјет је обавезан да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјењује не само право БиХ, него да на одговарајући начин примјени и критеријуме и услове који произилазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници, и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом, обавеза примјене наведених критеријума и услова Савјету је прописана одредбом члана 36. став (1) тачка ц) Привременог споразума (члан 71. ССП-а) који гласи: Конкуренција и друге економске одредбе "1. Сљедеће је неспојиво с прописним функционисањем овог споразума, у мјери у којој може утицати на трговину између Заједнице и Босне и Херцеговине: ц) свака државна помоћ којом се нарушава или пријети нарушавању конкуренције давањем предности одређеним предузећима или одређеним производима"; те ставом (2) истог члана који гласи: "2. Свака пракса супротна овом члану оцјењиваће се на основу критеријума који произилазе из примјене конкуренцијских правила важећих у Заједници, посебно чл. 81, 82, 86. и 87. Уговора о оснивању Европске заједнице (у даљем тексту: "Уговор о ЕЗ") и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице."

Како Уредбом нису прописани критеријуми и услови за додјелу државне помоћи за управљање аеродромима, Савјет је у конкретном случају сходно члану 36. став (2) Привременог споразума узео у обзир и сљедеће прописе Европске уније везане за додјелу државне помоћи аеродромима и ваздушним превозницима:

- Комуникација Комисије - Водич о државној помоћи аеродромима и ваздушним превозницима ("Службени лист Европске уније", серија Ц, број 93/3, од 4. априла 2014) (у даљем тексту: Комуникација Комисије (2014/Ц 99/03)),
- Одлука Комисије о примјени члана 106. става (2) Уговора о функционисању Европске уније на државну помоћ у облику накнаде за пружање јавних услуга које се додјељују одређеним предузетницима којима је повјерено обављање услуга од општег економског интереса ("Службени лист Европске уније", серија Л, број 7/3, од 20. децембра 2011) (у даљем тексту: Одлука Комисије 2012/21/ЕУ),
- Пресуда Европског суда од 24. јула 2003. године у случају "Алтмарк" [Case C-280/00, Altmark Trans GmbH and Regierungsprasidium Magdeburg v.

Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH (Altmark judgment) - OJ C 226, 20.9.2003].

3. Утврђивање чињеница

На основу достављених података Савјет је у поступку утврдио следеће:

Предузећу "Аеродроми Републике Српске" повјерено је од стране надлежних органа Босне и Херцеговине и Републике Српске обављање услуга од општег економског интереса. Потврда Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ за аеродром за јавну употребу No: E-7-A-004 издата "МА Бања Лука", представља акт на основу кога је предузећу "Аеродроми Републике Српске", као оператеру "МА Бања Лука" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у периоду од 16.8.2012. до 16.8.2014. године, у складу са Законом о ваздухопловству Босне и Херцеговине и Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператера. Наведена Потврда издата је "МА Бања Лука" на основу Рјешења о испуњености услова за продужење потврде аеродромског оператера за јавну употребу, које је Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ (у даљем тексту: БХДЦА) донијела одлучујући по захтјеву предузећа "Аеродроми Републике Српске" као аеродромског оператера "МА Бања Лука". Наиме, сходно одредбама члана 5. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператера, аеродром коме је издата потврда за јавну употребу у Ваздухопловним информацијама АИП-у БиХ мора имати наведено вријеме отворености и аеродром мора за вријеме отворености бити доступан свим особама под истим условима. У складу са Потврдом и Рјешењем БХДЦА о испуњености услова за продужење потврде аеродромског оператера за јавну употребу, "МА Бања Лука" мора бити отворен за јавни саобраћај у периоду од 16.8.2012. до 16.8.2014. године.

Чланом 3. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператера прописано је да термин "потврда за аеродром" представља потврду за рад аеродрома издату од одговарајуће ваздухопловне власти, а да се "аеродромски оператер" односи на имаоца потврде за аеродром.

У складу са чл. 37. и 38. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине међународни и домаћи ваздушни саобраћај унутар БиХ дозвољен је само аеродромима чији оператери посједују потврду за аеродром издату о БХДЦА, а да је један од услова за добијање потврде да је подносилац захтјева оператер аеродрома.

Законом о извршењу буџета Републике Српске за 2014. годину Влада Републике Српске се обавезала да ће финансијски подржати предузеће "Аеродроми Републике Српске" у 2014. години у износу од 1.900.000,00 КМ. У складу са одредбама члана 36. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, ентитети Босне и Херцеговине имају право и одговорност за изградњу и управљање аеродромима, те своје наведено право могу пренијети на било које физичко или правно лице. Наведена средства планирана у буџету Републике Српске за 2014. годину за субвенцију предузећу "Аеродроми Републике Српске" као оператеру "МА Бања Лука" који њиме управља, Влада Републике Српске ће додијелити путем Министарства саобраћаја и веза Републике Српске, које ће у ту сврху закључити уговор о финансијској подршци са предузећем "Аеродроми Републике Српске". Приједлогом наведеног уговора, који је израђен на основу Плана пословања "Аеродрома Републике Српске" за период 2014-2016. године, "Аеродроми Републике Српске" обавезују се, између осталог, и да воде евиденцију о свим параметрима и показатељима из којих ће се пратити елементи

успјешности њиховог рада, а посебно: мјесечни извјештај о трошењу средстава из овог уговора и мјесечни извјештај о раду. Такође, према одредбама истог Предлога уговора за његову реализацију задужује се Министарство саобраћаја и веза Републике Српске.

Сходно одредбама тачке 72. Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03) могуће је да се у оправданим случајевима цијело управљање неким аеродромом сматра услугама од општег економског интереса, односно да то може бити случај када би дио подручја које аеродром снабдијева, без тог аеродрома био изолован од остатка Уније до такве мјере да би то спречавало његов социјални и привредни развој, те би таква процјена требала узети у обзир друге начине превоза, посебно брзе жељезнице или поморске везе које се снабдијевају трајектима и да у таквим случајевима јавна тијела могу наметнути обавезу пружања јавне услуге аеродрому како би се осигурало да аеродром остане отворен за комерцијални саобраћај.

У складу са одредбама тачке 75. Комуникације Комисије државна помоћ у облику накнаде за јавне услуге изузета је од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. став (3) Уговора о функционисању Европске уније (у даљем тексту: УФЕУ) ако су испуњени захтјеви постављени у Одлуци Комисије 2012/21/ЕУ.

Одредбама члана 2. став (1) тачка е) и члана 3. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ прописано је да је државна помоћ у облику накнада за пружање услуга од општег економског интереса за аеродроме - у којима просјечни годишњи промет у периоду од двије (2) финансијске године, које претходе години у којој је повјерено обављање услуге од општег економског интереса, не прелази 200.000 путника - изузета од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. ставу (3) УФЕУ-а ако су испуњени услови постављени у овој Одлуци.

Наведени услови прописани у истој Одлуци, које треба испунити како би се осигурало испуњење услова наведених у члану 106. став (2) УФЕУ-а, односе се на овлашћење за повјеравање пружања услуга од општег економског интереса, износ накнаде, надзор прекомјерне накнаде и могућност њеног поврата. У члану 4. исте Одлуке наводи се следеће: "Обављање услуге од општег економског интереса повјерава се предметном предузетнику на основу једног или више правних аката, о чијем облику може одлучити свака држава чланица. Тај акт или акти морају садржавати, нарочито:

- (а) природу јавне услуге и трајање обавеза пружања јавне услуге;
- (б) предузетнике и подручје на које се односи;
- (ц) природу било каквог искључивог или посебног права додијељеног предузетнику;
- (д) параметре за обрачун, надзор и контролу накнаде;
- (е) договоре у вези с избјегавањем или повратом могуће прекомјерне накнаде и
- (ф) позивање на ову Одлуку."

Надаље, у члану 5. исте Одлуке, између осталог, прописане су одредбе о износу накнаде за обављање услуга од општег економског интереса, док је у члану 6. прописан надзор у циљу избјегавања прекомјерне накнаде.

Према Информацији предузећа "Аеродроми Републике Српске" о броју путника и операција са "МА Бања Лука", у 2012. години "МА Бања Лука" је имао промет од 5.700 путника, а у 2013. години промет од 8.782 путника.

4. "Аеродроми Републике Српске" - статус, власничка структура и пословање

Предузеће "Аеродроми Републике Српске", са сједиштем у Бањој Луци, уписано је судском регистру - број

регистарског улошка I-2513-00 код Основног суда Бања Лука, матични број 1140167, ЈИБ 4400912460005. Предузеће "Аеродроми Републике Српске" је јавно предузеће у смислу члана 2. Закона о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/04 и 78/11) којим је прописано да је "јавно предузеће правно лице уписано у судски регистар као привредно друштво у форми акционарског друштва, ради обављања дјелатности од општег интереса и у чијем основном капиталу Република Српска или јединица локалне самоуправе директно или индиректно има већинско власништво." Такође је чланом 1. став (2) Статута "Аеродроми Републике Српске" прописано да је предузеће "правно лице које обавља дјелатност од општег интереса", уписано у судски регистар ради стицања добити те "организовано као отворено акционарско друштво" (члан 1. став (3) Статута).

Предмет пословања предузећа "Аеродроми Републике Српске" јесу, прије свега, услуге у ваздушном саобраћају, те дјелатности сагласно класификацији дјелатности у Републици Српској поближе описане у члану 5. Статута "Аеродроми Републике Српске" (52.10 - складиштење робе, 52.21 - услужне дјелатности у копненом саобраћају, 52.24 - претовар терета, 56.21 - дјелатности кетеринга итд.)

Уписани и уплаћени основни капитал износи 10.287.348,03 КМ.

Власничка структура "Аеродрома Републике Српске" је: Акцијски фонд Републике Српске а.д. Бања Лука са 65,011868% учешћа, Фонд за реституцију Републике Српске а.д. Бања Лука са 4,999978% учешћа, ЗИФ Кристал инвест фонд а.д. Бања Лука са 9,235197% учешћа, Пензијски резервни фонд Републике Српске а.д. Бања Лука са 10,000035% учешћа, Полара инвест фонд а.д. Бања Лука са 4,006709% учешћа, те са 6,746213% учешћа остали акционари (<http://www.blberza.com/pages/issuerdata.aspx?code=aerd>).

Број запослених у предузећу "Аеродроми Републике Српске" је 65.

У 2011. и 2012. години "Аеродроми Републике Српске" су добили из буџета Републике Српске износ од по 900.000,00 КМ те у 2013. години износ од 1.900.000,00 КМ.

Укупан нето губитак "Аеродрома Републике Српске" у 2012. години износи 852.469,00 КМ.

Према категоризацији из тачке 118. а) Комуникације Комисије (2014/Ц 99/03), са прометом од 5.700 путника у 2012. години и 8.782 путника у 2013. години на "МА Бања Лука", предузеће "Аеродроми Републике Српске" управљају категоријом аеродрома с годишњим прометом до 200.000 путника, из чега произилази да наведени привредни субјект у великој мјери неће моћи покрити своје капиталне трошкове.

Потребно је споменути да је предузеће "Аеродроми Републике Српске" осигурало уговор с компанијом "Air Serbia" о увођењу редовног саобраћаја, на основу чега се очекује први позитиван финансијски резултат у 2014. години.

5. Доношење одлуке

Савјет је разматрао захтјев Министарства саобраћаја и веза Републике Српске на 22. сједници одржаној 7.7.2014. године. При доношењу одлуке, Савјет је узео у обзир цјелокупну документацију.

Наиме, Савјет је првенствено током поступка требао утврдити да ли државна помоћ у облику субвенције кориснику "Аеродроми Републике Српске", која се односи на покриће његових трошкова пословања у 2014. години, потребних за обављање услуге од општег економског

интереса, представља државну помоћ из члана 3. става (1) Закона.

Приликом утврђивања представља ли државна помоћ у облику субвенције за покриће трошкова пословања "Аеродрома Републике Српске" у 2014. години државну помоћ, Савјет је размотрио јесу ли испуњени сви услови из члана 3. става (1) Закона, односно да ли је ријеч о трансферу државних средстава; да ли средства представљају помоћ која кориснику помоћи доносе економску предност коју исти не би остварио кроз своје редовно и нормално пословање; да ли се предложена средства додјелују кориснику на селективној основи, и да ли додјелом предложених средстава постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције давањем предности на тржишту кориснику државне помоћи, нарочито у мјери у којој то може утицати на испуњавање међународних обавеза Босне и Херцеговине из ове области.

У конкретном случају, утврђено је да субвенција предузећу "Аеродроми Републике Српске" која се даје на име накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, представља државну помоћ, јер су испуњени сви услови из члана 3. став (1) Закона. Наиме, ријеч је о трансферу средстава из буџета Републике Српске, средства доносе економску предност коју корисник не би могао остварити кроз редовно и нормално пословање, средства се додјелују на селективној основи, постоји могућност нарушавања тржишне конкуренције на ширем тржишту које чини тржиште БиХ и Европске уније.

Међутим, у тачки 67. Комуникације Комисије наведено је да без обзира на испуњење свих услова према којима се накнада сматра државном помоћи, према пресуди Европског суда у случају "Алтмарк", која чини преседан у том погледу, накнада за обављање услуга од општег економског интереса не представља државну помоћ под претпоставком да су испуњена сљедећа четири услова из наведене одредбе Комуникације Комисије:

- а) предузетнику који прима накнаду мора заиста бити повјерено испуњавање конкретних јавних услуга и те услуге морају бити јасно одређене,
- б) параметри на основу којих се накнада обрачунава морају се унапријед утврдити на објективан и транспарентан начин,
<ли>ц) накнада не смије прелазити оно што је потребно за покривање свих или дијела трошкова насталих при извршавању обавеза јавне услуге, узимајући у обзир релевантне примитке и разумне добити за извршење тих обавеза, те- д) предузетник који се задужује за испуњавање услуге од општег интереса мора бити одабран путем поступка јавних набавки, а уколико предузетник који треба извршавати обавезе јавних услуга, у конкретном случају, није одабран у складу с поступком јавне набавке који би омогућио одабир понуђача који би такве услуге могао пружити по најповољнијим условима, висина потребне накнаде мора се одредити на основу анализе трошкова, који би при извршавању тих обавеза настали у типичном предузећу којим се добро управља, узимајући у обзир релевантне приходе и разумну добит од извршавања тих обавеза.

Савјет је, примјеном наведених услова из пресуде "Алтмарк" на предузеће "Аеродроми Републике Српске", утврдио да нису испуњени сви услови да се у конкретном случају накнада не сматра државном помоћи, јер наведени привредни субјект за обављање услуге од општег

економског интереса није изабран путем поступка јавне набавке.

Будући да накнада која се односи на обављање услуге од општег економског интереса представља државну помоћ, члан 5. Закона прописује општу забрану давања државне помоћи која нарушава или би могла нарушити тржишну конкуренцију давањем предности на тржишту корисницима државне помоћи без обзира на облик државне помоћи у мјери у којој то може утицати на испуњење међународно преузетих обавеза Босне и Херцеговине из Привременог споразума, док су чланом 6. Закона прописана изузећа од опште забране, односно дозвољене државне помоћи.

Савјет је затим утврђивао постоји ли могућност примјене изузећа на основу члана 6. став (1) тачка ц) Закона, који се односи на државне помоћи правним и физичким лицима којима је у складу са посебним правилима повјерено обављање услуга од општег економског интереса или додијелено искључиво право обављања одређених дјелатности ако би у случају непостојања такве помоћи ова лица била онемогућена у обављању посебних задатака који су им повјерени и под условом да је државна помоћ само накнада за обављање и провођење тих задатака и под условом да се тиме у већој мјери не нарушава тржишна конкуренција и испуњавање преузетих међународних обавеза.

Да би се на државну помоћ за обављање услуга од општег економског интереса у облику субвенција намијењених кориснику "Аеродроми Републике Српске", могло примјенити изузеће из члана 6. става (1) тачке ц) Закона, потребно је испунити услове наведене у члановима 2, 3, 4, 5. и 6. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ како то произилази из тачке 75. Комуникације Комисије.

Савјет је у поступку утврдио да Потврда БХДЦА за аеродром за јавну употребу No: Е-7-А-004 издата "МА Бања Лука", представља први правни акт на основу кога је предузећу "Аеродроми Републике Српске", као оператеру "МА Бања Лука" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у периоду од 16.8.2012. до 16.8.2014. године, у складу са Законом о ваздухопловству Босне и Херцеговине и Правилником о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора. Наведено произилази из члана 5. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора и Рјешења о испуњености услова за продужење потврде аеродромског оператора за јавну употребу, у којима се наводи да аеродром коме је издата потврда за јавну употребу, у конкретном случају "МА Бања Лука", мора у вријеме отворености, у периоду од 16.8.2012. до 16.8.2014. године, бити доступан свим особама под истим условима.

Такође је у складу са наведеним Правилником и Потврдом за аеродром за јавну употребу No: Е-7-А-004 закључено да је оператер "МА Бања Лука" предузеће "Аеродроми Републике Српске" јер је ималац потврде за рад аеродрома у смислу члана 3. Правилника о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора. Чланом 3. истог Правилника је прописано да термин "потврда за аеродром" представља потврду за рад аеродрома издату од одговарајуће ваздухопловне власти, а да се "аеродромски оператер" односи на имаоца потврде за аеродром.

Да су "Аеродроми Републике Српске" оператер "МА Бања Лука", односно да имају право да њиме управљају, произилази и из чл. 37. и 38. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине, којима је прописано да је међународни и домаћи ваздушни саобраћај унутар БиХ дозвољен само аеродромима чији оператери посједују потврду за аеродром

издату од БХДЦА, а да је један од услова за добијање потврде тај да је подносилац захтјева оператер аеродрома.

Други правни акт којим је предузећу "Аеродроми Републике Српске" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у 2014. години представља Закон о извршењу буџета Републике Српске за 2014. годину којим се Влада Републике Српске обавезала да ће финансијски подржати предузеће "Аеродроми Републике Српске" у 2014. години у износу од 1.900.000,00 КМ за обављање услуге од општег економског интереса, јер у складу са одредбама члана 36. Закона о ваздухопловству Босне и Херцеговине ентитети БиХ имају право и одговорност за изградњу и управљање аеродромима, те своје наведено право могу пренијети на било које физичко или правно лице. Из наведеног произилази да се цјелокупно управљање "МА Бања Лука", повјерено предузећу "Аеродроми Републике Српске", сматра услугом од општег економског интереса, јер да Влада Републике Српске не финансира његов рад, "Аеродроми Републике Српске" не би могли пословати због малог промета, па би у том случају подручје Републике Српске без наведеног аеродрома било изоловано од Европске уније, јер није повезана са Унијом брзим жељезницама или поморским везама што би утицало на њен привредни развој. Наведено је у складу са одредбама тачке 72. Комуникација Комисије (2014/Ц 99/03).

Такође, Савјет је утврдио, на основу Приједлога уговора о финансијској подршци са предузећем "Аеродроми Републике Српске" који представља трећи правни акт којим је предузећу "Аеродроми Републике Српске" повјерено обављање услуге од општег економског интереса у 2014. години, и биланса стања и успјеха наведеног предузећа, да износ накнаде не премашује износ који је нужан за покривање трошкова који су настали приликом извршавања обавезе пружања јавних услуга, узимајући у обзир релевантне приходе и разумну добит приликом испуњавања наведених обавеза, те да су наведеним Приједлогом уговора одређени параметри за обрачун, надзор и контролу накнаде за обављање услуге од општег економског интереса, као и да ће Министарство саобраћаја и веза Републике Српске пратити његово извршење и на тај начин осигурати да не дође до исплате прекомјерне накнаде, јер би се такав износ могао сматрати незаконитом државном помоћи у складу са чланом 5. Одлуке Комисије.

На крају, Савјет је, с обзиром на то да промет путника који у 2012. износи 5.700 путника, а у 2013. години 8.782 путника, утврдио да државна помоћ која се додијелује у облику субвенције кориснику "Аеродроми Републике Српске" за обављање услуга од општег економског интереса не нарушава у већој мјери конкуренцију и испуњавање међународних обавеза БиХ, као и да испуњава услове прописане одредбама члана 2. став (1) тачка е) и члана 3. Одлуке Комисије 2012/21/ЕУ којима је прописано да је државна помоћ у облику накнада за пружање услуга од општег економског интереса за аеродроме - у којима просјечни годишњи промет у периоду од двије (2) финансијске године, које претходе години у којој је повјерено обављање услуге од општег економског интереса не прелази 200.000 путника - изузета од обавезе о пријављивању предвиђене у члану 108. ставу (3) УФЕУ-а ако су испуњени услови постављени у овој Одлуци.

Слиједом наведеног, Савјет је у поступку утврдио да је на државну помоћ у облику субвенције, која ће бити додијелена предузећу "Аеродроми Републике Српске" и то у износу од 1.900.000,00 КМ, могуће примјенити изузеће из члана 6. става (1) тачке ц) Закона које се односи на државну помоћ намијењену обављању услуга од општег економског

интереса, односно да се ради о дозвољеној државној помоћи коју није потребно пријављивати Савјету на одобрење.

Међутим, пошто је Министарство саобраћаја и веза Републике Српске поднијело захтјев за оцјену државне помоћи, Савјет је у складу са претходно наведеним одлучио као у диспозитиву овог рјешења.

Упутство о правном лијеку:

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против истог није дозвољена жалба.

Незадовољна страна може покренути управни спор пред Судом Босне и Херцеговине у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења.

Број УП/И 07-26-2-4/14
7. јула 2014. године
Источно Сарајево

Председавајући
Савјета за државну помоћ БНХ
Мр **Самир Сабљица**, с. р.

На основу члана 12. став (3) тачка а) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 10/12) и члана 193. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09 и 41/13), рјешавајући у поступку оцјене усклађености државне помоћи са прописима о државној помоћи, покренутом на основу захтјева Министарства саобраћаја и веза Републике Српске за одобрење државне помоћи Предузећу за услуге у зрачном саобраћају "Аеродром Републике Српске" а.д. Банја Лука за покриће његових трошкова пословања у 2014. години, Вјече за државну помоћ Босне и Херцеговине, на 22. сједници одржаној дана 7. јула 2014. године, донијело је слjedeће

РЈЕШЕЊЕ

1. Одобрава се државна помоћ која се додјелује Предузећу за услуге у зрачном саобраћају "Аеродром Републике Српске" а.д. Банја Лука у облику субвенције у износу од 1.900.000,00 КМ за обављање услуге од опћег економског интереса, јер је у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Ово рјешење биће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Захтјев за покретање поступка

Вјече за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Вјече) запријело је дана 9.4.2014. године под бројем УП/И 07-26-2/14 захтјев Министарства саобраћаја и веза Републике Српске, акт број 13.04/340-552/14 од 20.3.2014. године, за одобрење државне помоћи у облику субвенције у износу од 1.900.000,00 КМ Предузећу за услуге у зрачном саобраћају "Аеродром Републике Српске" а.д. Банја Лука (у даљем тексту: "Аеродром Републике Српске"), за покриће његових трошкова пословања у 2014. години, потребних за обављање услуге од опћег економског интереса. Уз захтјев је подносилац доставио:

- Образац за пријаву државне помоћи,
- План утрошка средстава субвенције за 2014. годину број 01-128/14 од 19.3.2014. године,
- Извод из Закона о извршењу буџета Републике Српске за 2014. годину ("Службени гласник Републике Српске", број 107/13),
- Извјештај о осталим добитима и губицима за период од 1.1. до 31.12.2013. године,
- Биланс стања на дан 31.12.2013. године,
- Биланс успјеха за период од 1.1. до 31.12.2013. године,

- Приједлог уговора о финансијској подршци између Владе Републике Српске и "Аеродрома Републике Српске".

У смислу члана 14. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини (у даљем тексту: Закон) Министарство финансија Републике Српске је својим актом дало консултативно Мишљење број: 06.10/421-169/14 од 4.4.2014. године на пријаву државне помоћи од Министарства саобраћаја и веза Републике Српске за додјелу субвенције "Аеродромима Републике Српске", те уз то мишљење доставило Вјечу напријед наведене прилоге и Образац пријаве шодно одредби члана 12. став (2) Закона.

Увидом у поднесени захтјев, Вјече је утврдило да иста није комплетна те је затражило допуну актом број УП/И 07-26-2-1/14 од 17.4.2014. године, у смислу члана 12. став (5) Закона.

Подносилац захтјева је у остављеном року доставио допуну документације и то путем Министарства финансија Републике Српске које је поднеском број 06.10/421-225-1/14 од 5.5.2014. године доставило Вјечу 7.5.2014. године:

- употпуњен Образац за пријаву државне помоћи;
- Закон о јавним предузећима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 75/04 и 78/11);
- Статут "Аеродрома Републике Српске", број 01-290/12 од 14.6.2012. године;
- Закон о зракопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 33/09);
- Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", број 28/05);
- Рјешење Дирекције за цивилно зракопловство БиХ број 3-3-29-2-231-УП1-5/12 од 16.8.2012. године да "Међународни аеродром Банја Лука" (у даљем тексту "МА Банја Лука") испуњава услове за продужење потврде аеродромског оператора за јавну употребу и
- Потврду Дирекције за цивилно зракопловство БиХ за аеродром за јавну употребу No: E-7-A-004 издату "МА Банја Лука".

Вјече је по службеној дужности прибавило податке о броју путника за "МА Банја Лука" и податке о власничкој структури предузећа "Аеродром Републике Српске".

2. Примijenjeni propisi

Вјече је у поступку, осим Закона, узело у обзир прописе Босне и Херцеговине и прописе Европске уније. Relevantни примijenjeni propisi БиХ су: Уредба о намјени, критеријима и условима за додјелу државне помоћи у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 105/13) (у даљем тексту: Уредба), Закон о зракопловству БиХ ("Службени гласник БиХ", број 33/09) и Правилник о условима и начину издавања потврде аеродромског оператора ("Службени гласник БиХ", број 28/05).

У складу са одредбом члана 4. Уредбе, којом је прописано да се државна помоћ додјелује ако програм или појединачни пројекат државне помоћи задовољава услове прописане овом Уредбом, чланом 36. став (2) Привременог споразума о трговини и трговинским питањима између Европске заједнице, с једне стране, и Босне и Херцеговине, с друге стране ("Службени гласник БиХ", број 5/08 - издање Међународни уговори) (у даљем тексту: Привремени споразум) и чланом 71. став (2) Споразума о стабилизацији и придруживању између Европске заједнице и БиХ (у даљем тексту: SSP), Вјече је обавезно да приликом оцјене захтјева за додјелу државне помоћи примјенjuje не само право БиХ, него да на одговарајући начин примјени и критерије и услове који произилазе из примјене конкуренијских правила важећих у Заједници, и инструмената за тумачење које су усвојиле институције Заједнице. Осим Уредбом, обавеза примјене наведених критерија